

Den Haag, 25 augustus 2025

Algemene Rekenkamer
ter attentie van de Woo-functionarissen
per adres Woo@rekenkamer.nl

Mijn kenmerk: BM2021-028-AR-II-vz

Betreft: Woo-verzoek tot openbaarmaking van het in artikel 4 Regeling financieel beheer van het Rijk (RfbR) bedoelde volmachtregister en van andere documenten inzake de verlening en registratie van bevoegdheden tot (in het bijzonder) privaatrechtelijke vertegenwoordiging van de Rekenkamer

Geachte dames en heren,

Vooraf

Het Woo-verzoek dat ik u in deze brief doe, heeft al een hele voorgeschiedenis en is lastig te begrijpen zonder kennis van de context die – kort samengevat – wordt gevormd door het onvermogen (dan wel de onwil) van de centrale overheid om uitvoering te geven aan wettelijke voorschriften inzake de openbare registratie van bevoegdheden van ambtenaren om de bestuursorganen waarbij zij werkzaam zijn publiekrechtelijk, privaatrechtelijk of anderszins te vertegenwoordigen.

Gelukkig is een belangrijk deel van die voorgeschiedenis resp. de context al neergelegd in onze eerdere correspondentie, zodat ik daarnaar kan verwijzen.

1. TER INLEIDING

1.1. Verzoek aan College tot het instellen van een oriënterend onderzoek

Bij brief van 17 juli 2023 zond ik het College van de Algemene Rekenkamer een verzoek tot het instellen van een oriënterend onderzoek naar de niet-naleving van artikel 4 van de Regeling financieel beheer van het Rijk (RfbR) ^[1] en de bredere context daarvan. Ik onderbouwde dat verzoek met een notitie, *“Het ontoereikend (toe)zicht van de Algemene Rekenkamer op de rechtsgeldigheid van mandaten, volmachten en machtigingen zoals verleend door bestuursorganen van de centrale overheid”*. In een mail van 19 juli 2024 bevestigde een medewerker van uw afdeling Voorlichting de ontvangst van deze brief. Hij bevestigde dat de RfbR valt binnen het onderzoeksmandaat van de Algemene Rekenkamer. De mail vervolgde: *“Uw brief is doorgestuurd naar de betreffende onderzoekdirectie. Daar wordt deze suggestie meegenomen in de risicoafweging en onderwerpselectie. Wellicht kunnen wij u op een later moment informeren of dit onderwerp daadwerkelijk onderdeel van een van onze onderzoeken gaat uitmaken”*.

In antwoord op dit verzoek om een oriënterend onderzoek heb ik sinds het mailbericht van 19 juli 2023 niets meer vernomen.

1.2. Woo-verzoek

Eveneens op **17 juli 2023** diende ik bij u een Woo-verzoek in, onder andere betreffende de niet-naleving door de Rekenkamer zelf van artikel 4 van de Regeling financieel beheer van het Rijk (RfbR) resp. artikel 16a van de Handelsregisterwet 2007 (Hrw 2007)^[2]. Voor de bredere context verwees ik daarbij naar de notitie die ik aan het College zond.

In antwoord op mijn Woo-verzoek nam de heer Pol, Manager Groep Mensen, Middelen en Ondersteuning, op **3 augustus 2023** namens het College van de Rekenkamer een Woo-besluit ^[3]. Daarin zette hij uiteen dat de Rekenkamer niet aan mijn verzoek kon voldoen, omdat het in artikel 4 RfbR bedoelde register niet beschikbaar was. Kennelijk was het nooit samengesteld, ofschoon de verplichting daartoe al was opgenomen in het Besluit privaatrechtelijke rechtshandelingen 1996 ^[4]. De besluitnemer wees er wel op dat de Rekenkamer vier (onder)mandaat- en volmachtbesluiten had genomen en (op de wettelijk voorgeschreven wijze) bekend had gemaakt in de Staatscourant.

Uit geen van die besluiten bleek echter aan welke natuurlijke personen die betreffende bevoegdheden waren verleend, hetgeen blijkens artikel 4 RfbR toch echt noodzakelijk is. Dat de Rekenkamer de bevoegdheden aan functies heeft gekoppeld is zowel gebruikelijk als verstandig (dat gaat niet altijd samen), maar bevoegdheden worden nu eenmaal niet uitgeoefend door functies, maar door natuurlijke personen ^[5], vandaar de noodzaak van volmachtregisters ^[6].

In antwoord op mijn vraag of de Rekenkamer beschikte over documenten die enig licht kunnen werpen op de vraag waarom de Algemene Rekenkamer niet heeft voldaan aan de verplichtingen die voor haar voortvloeien uit de Handelsregisterwet 2007, deelde de besluitnemer mee dat daarover geen documenten waren aangetroffen. Wel erkende hij dat de Rekenkamer ten tijde van haar inschrijving in het handelsregister (ik kon opzoeken dat dat was gedaan op 1 juni 2021) “daarbij per abuis verzuimd [had] om de registratie van de volmachten te voltooien als bedoeld in artikel 4 Regeling financieel beheer van het Rijk. Naar aanleiding van uw verzoek en uw terechte signaal zal de Algemene Rekenkamer bezien hoe dit het best kan worden ingevuld en in gang gezet kan worden”.

1.3. Bezwaar tegen het Woo-besluit

Op **12 september 2023** ging ik tegen dit Woo-besluit in bezwaar. Daarbij wees ik er onder meer op dat inschrijving van volmachten in het handelsregister krachtens artikel 16a Hrw 2007 geen alternatief is voor de uit artikel 4 RfbR voortvloeiende verplichting tot het instandhouden van een eigen volmachtregister van de Algemene Rekenkamer.

Nadat op **6 oktober 2023** door uw Woo-functionaris en mij was afgesproken de bezwaarprocedure te schorsen om een informeel overleg mogelijk te maken over de wijze waarop de Rekenkamer zou gaan voldoen aan artikel 4 RfbR en artikel 16a Hrw 2007, haalden wij ook de voor 11 oktober 2023 geplande hoorzitting uit de agenda. De Woo-functionaris bevestigde op **9 oktober 2023** de gemaakte afspraken en kondigde aan dat contact met mij zou worden opgenomen “zodra er bij de Algemene Rekenkamer meer duidelijkheid is over de voortgang”.

Omdat ik sindsdien niets meer hoorde, liet ik bij brief van **6 november 2023** weten dat ik de (volgens afspraak aan beide kanten opzegbare) schorsing per 1 januari 2024 zou beëindigen als het overeengekomen informeel overleg niet vóór die dag zou hebben plaatsgevonden. Toen ook hierop geen reactie kwam, stelde ik de Algemene Rekenkamer bij brief van **25 januari 2024** in gebreke wegens het niet-besluiten op mijn Woo-bezwaar van 12 september 2023.

Daarop volgde op **1 februari 2024** een beslissing op bezwaar, genomen door de Directeur Staf, waarin werd overwogen dat de Wob niet verplicht tot het vervaardigen van documenten die krachtens

wettelijke voorschrift aanwezig zouden moeten zijn, maar desniettemin niet zijn vervaardigd ^[7]. Voorts werd herhaald dat het openbare volmachtregister dat de Rekenkamer blijkens artikel 4 RfbR had behoren te hebben niet beschikbaar was, zodat het ook niet openbaar gemaakt kon worden. Wel was de besluitnemer iets mededeelzamer met betrekking tot de voornemens tot naleving van artikel 4 RfbR:

“In haar Woo-besluit van 3 augustus 2023 heeft de Algemene Rekenkamer aangegeven dat zij per abuis heeft verzuimd om de registratie van de volmachten, als bedoeld in artikel 4 RfbR, te voltooien. Daarnaast heeft de Algemene Rekenkamer aangegeven dit te gaan herstellen. Dit betekent dat de Algemene Rekenkamer binnenkort zal voldoen aan de registratie van de volmachten, als bedoeld in artikel 4 van de RfbR”.

De beslissing op bezwaar eindigde met een passage waarin werd betoogd dat de Rekenkamer ondanks het overschrijden van de beslistermijn geen dwangsom verschuldigd zou zijn. Daarbij werd abusievelijk verwezen naar artikel 7:3, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Bedoeld zal zijn artikel 4:17, derde lid Awb, onderdeel van paragraaf 4.1.3.2 van de Awb. Maar deze paragraaf is voor wat betreft de openbaarheidswetgeving al in 2016 buiten werking gesteld. Zie voor een nadere uiteenzetting noot ^[8].

2. WOO-VERZOEK, GESPECIFICEERD

Mijn Woo-verzoek bestaat uit de volgende onderdelen, die ik apart noem en toelicht.

2.1. Verzoek tot openbaarmaking van het openbare volmachtregister, als bedoeld in artikel 4 RfbR

Op **1 februari 2024**, de dag van uw beslissing op mijn bezwaar tegen uw Woo-besluit van 3 augustus 2023, is namens het College van de Algemene Rekenkamer aangekondigd dat de Rekenkamer “binnenkort” zou voldoen aan de registratie van de volmachten, als bedoeld in artikel 4 RfbR. Die formulering kon niet anders betekenen dan dat de Rekenkamer het door genoemd artikel verplicht gestelde volmachtregister openbaar zou maken. Maar gelezen in relatie met het Woo-besluit in primo kan de besluitnemer op bezwaar hebben gedoeld op inschrijving in het handelsregister van de op het College van de Algemene Rekenkamer terug te voeren volmachten. Ik heb al uitgelegd dat de Rekenkamer gewoon aan beide voorschriften (artikel 4 RfbR én artikel 16a Hrw 2007) moet voldoen.

In dit verzoekonderdeel vraag ik om openbaarmaking van het in artikel 4 RfbR bedoelde volmachtregister dat inmiddels wel gereed moet zijn. Mocht het – tegen alle verwachting in – nog steeds niet zijn vervaardigd, dan verwacht ik dat u zich niet (alleen) beroept op het gegeven dat de Woo niet verplicht tot het openbaarmaking van niet aanwezige informatie, maar dat u – in het licht van de toezegging dat het bedoelde register op korte termijn openbaar zou worden gemaakt – duidelijk uiteenzet waarom dat nog steeds niet is gelukt en welke inspanningen u zich zult getroosten om op de kortst mogelijke termijn alsnog aan uw wettelijke verplichting te voldoen.

2.2. Verzoek tot openbaarmaking van alle informatie waaruit kan blijken waarom u tot op heden niet heeft voldaan aan de verplichting tot inschrijving van volmachten in het handelsregister

De Woo is aldus ingericht dat ik bij u niet kan vragen om openbaarmaking van de informatie die de Rekenkamer heeft ingeschreven in het handelsregister. Die laatste informatie berust immers bij de Kamer van Koophandel. Maar daar is zij voor het publiek opvraagbaar en blijkens het in **bijlage 1** meegezonden uittreksel heeft u daar geen informatie over verleende volmachten ingeschreven. Wat

ik wèl kan vragen – en dat doe ik dan ook in dit verzoekonderdeel – is om openbaarmaking van alle documenten waaruit kan blijken waarom u nog steeds niet heeft voldaan aan de wettelijke verplichting op grond van artikel 16a Handelsregisterwet 2007. Niet-inschrijving is een economisch delict ^[9] en als Hoog College van Staat zou de Algemene Rekenkamer zich toch niet aan het (voortgezet) plegen daarvan schuldig moeten willen maken.

2.3. Verzoek tot openbaarmaking van alle bij de Algemene Rekenkamer berustende documenten die betrekking hebben op de (niet-)naleving van artikel 4 RfbR en artikel 16a Hrw 2007, voor zover niet vallend onder de eerdere verzoekonderdelen

2.3.1. Tot in elk geval 3 augustus 2023 had de Algemene Rekenkamer geen documenten waaruit bleek waarom zij artikel 4 RfbR en artikel 16a Hrw 2007 niet naleefde

- [Artikel 4 Regeling financieel beheer van het Rijk en het daaraan voorafgaande Besluit privaatrechtelijke rechtshandelingen 1996](#)

Uit het Woo-besluit van 3 augustus 2023 valt niet anders te begrijpen dan dat de Algemene Rekenkamer zich tot 17 juli 2023 (de datum van mijn beide eerdergenoemde brieven) in het geheel niet bewust was van het feit dat zij geen toezicht had uitgeoefend op de naleving van (althans artikel 4) van de Regeling financieel beheer van het Rijk en dat zij daar ook zelf geen uitvoering had gegeven. Nu heb ik goed gedocumenteerd dat de meeste van de 43 onder laatstgenoemd artikel vallende instanties dat evenmin hebben gedaan, maar de onwil of het onvermogen van de Rekenkamer om zelf het genoemde voorschrift na te leven heeft natuurlijk wel een extra dimensie.

Dit temeer omdat de Rekenkamer al sinds 1 januari 1996 toezicht had moeten houden op de aan de RfbR voorafgaande regeling, het Besluit privaatrechtelijke rechtshandelingen 1996, dat in artikel 1, vierde lid, vrijwel alle onder de Comptabiliteitswet (1976) resp. de Comptabiliteitswet 2001 vallende bestuursorganen, colleges en instellingen verplichtte tot het in stand houden van openbare volmachtregisters.

- [Artikel 16a Handelsregisterwet 2007: een norm voor alle publiekrechtelijke rechtspersonen](#)

Mede omdat de Rekenkamer deze toezichtstaak jarenlang heeft verwaarloosd – een misstand waarvoor zij de verantwoordelijkheid mag delen met het Ministerie van Financiën – heeft de Tweede Kamer zich genoodzaakt gezien om bij de behandeling van het wetsvoorstel voor de uiteindelijke Handelsregisterwet 2007 van de regering (in de persoon van de toenmalige Staatssecretaris van Economische Zaken, Karien van Gennip, CDA) de toezegging te verkrijgen dat alle voor de toepassing van de comptabiliteitswetgeving relevante volmachtregisters zouden worden geïntegreerd in het handelsregister ^[10]. Kort daarna trad zij af (het kabinet Balkenende-III maakte plaats voor het kabinet Balkenende-IV, waarin het staatssecretariaat EZ naar de PvdA ging) en geen van haar opvolgers heeft uitvoering gegeven aan haar – daarom nog steeds staande – toezegging. Dat de Tweede Kamer hierover nooit is geïnformeerd, blijkt uit door mij bij EZ uitgelokte Woo-besluiten ^[11].

Omdat de Tweede Kamer zich realiseerde dat de integratie van de volmachtregisters van de centrale overheid in het handelsregister nog niet betekende dat bedrijfsleven en publiek een volledig beeld zouden hebben van alle door Nederlandse overheden verleende volmachten, nam zij *met algemene stemmen* een door Staatssecretaris Van Gennip tijdens de behandeling nadrukkelijk gesteund ^[12]

CDA/PvdA-amendement ^[13] aan, waardoor artikel 16a Handelsregisterwet 2007 zou komen te luiden zoals dat thans nog luidt:

1. *“In het handelsregister wordt de door een publiekrechtelijke rechtspersoon verleende volmacht tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen opgenomen.*
2. *Artikel 25 is niet van toepassing op de in het eerste lid bedoelde gegevens”.*

Met de inwerkingtreding van deze bepaling (per 1 juli 2008) werd het een wettelijke norm dat overheden in een openbaar register moeten registreren aan welke natuurlijke personen ^[14] zij een volmacht hebben verleend tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen. Daarmee werden dus niet alleen organen van de centrale overheid, maar ook provincies, gemeenten, waterschappen, zelfstandige bestuursorganen (voor zover deze rechtspersoonlijkheid hebben) en overige publiekrechtelijke rechtspersonen onder de werking van artikel 16a Hrw 2007 gebracht. De verplichting in de comptabiliteitswetgeving tot het in stand houden van eigen openbare volmachtregisters (op dat moment nog op grond van artikel 1, vierde lid, Besluit privaatrechtelijke rechtshandelingen 1996, later aangescherpt in artikel 4 Regeling financieel beheer van het Rijk) bleef daarbij volledig van kracht: die verplichting zou immers pas kunnen worden ingetrokken na een succesvolle integratie in het handelsregisters van de tot dan toe apart openbaar gemaakte volmachtregisters.

Tot op heden is er dus sprake van een dubbele registratieplicht en het is daarom extra wrang dat vrijwel geen bestuursorgaan daaraan wenst te voldoen. Bestuursorganen dragen daarvoor zelf de primaire verantwoordelijkheid, maar het op systeemniveau falen van dit alles moet worden toegerekend aan het Ministerie van Financiën en de Algemene Rekenkamer (voor wat betreft artikel 4 Rfbr) en aan het Ministerie van Economische Zaken en de Kamer van Koophandel (voor wat betreft artikel 16a Handelsregisterwet 2007).

2.3.2. Sedert 17 juli 2023 beschikt de Algemene Rekenkamer over meer informatie over deze problematiek: hoog tijd dat deze met het publiek wordt gedeeld

Met mijn beide brieven van 17 juli 2023 (het verzoek aan het College van de Algemene Rekenkamer om een oriënterend onderzoek in te stellen resp. het Woo-verzoek) beschikte de Rekenkamer in één klap over informatie die zij tot dan toe blijkbaar nog niet tot zich had genomen. Regering, Staten-Generaal en publiek mogen van de Rekenkamer verwachten dat zij zich na ontvangst van zo’n - althans vanuit rechtstatelijk oogpunt – toch tamelijk alarmerende boodschap snel zou bezinnen op de vraag of er inderdaad aanleiding was voor een oriënterend onderzoek of dat de betreffende brief in de map “ooit wellicht eens naar kijken” zou mogen worden weggeborgen.

Tot op heden is niets gebleken van enigerlei actie van de Rekenkamer naar aanleiding van mijn signalen. Dat kan zijn omdat na een gedegen analyse intern is geoordeeld dat het mogelijk op ruime schaal niet-naleven van wettelijke voorschriften inzake het verlenen en openbaar registreren van ambtelijke bevoegdheden misschien niet in de haak is, maar dat er nu eenmaal ergere dingen zijn en dat je – als je wilt dat bestuursorganen wettelijke voorschriften naleven – nog wel andere misstanden zou kunnen aanpakken. Toch ? Maar ook dat zou dan informatie zijn die met het publiek behoort te worden gedeeld.

Daarom in dit verzoekonderdeel de vraag om openbaarmaking van alle documenten die sinds 17 juli 2023 intern zijn vervaardigd over dit onderwerp, hetzij direct naar aanleiding van mijn signalen, hetzij met een andere aanleiding of die met externe instanties zijn gewisseld of van externen zijn ontvangen.

Dat betreft in elk geval:

- de vraag of (de volledige inhoud van) mijn verzoek tot het doen van een oriënterend onderzoek bij één of meer leden van het College van de Algemene Rekenkamer onder de aandacht is gebracht;
- alle interacties met het Ministerie van Financiën of andere ministeries; alsmede
- mijn verzoek aan het College van de Algemene Rekenkamer d.d. 17 juli 2023 om een oriënterend onderzoek in te stellen (uiteraard integraal en geanonimiseerd);
 - mijn Woo-verzoek d.d. 17 juli 2023 heeft u al openbaar gemaakt tegelijk met de publicatie van het Woo-besluit van 7 augustus 2023 ^[15]; dat hoeft dus niet meer;
- de integrale maar geanonimiseerde tekst van het thans voorliggende Woo-verzoek; de verplichting daartoe is inmiddels voor de centrale overheid in werking getreden ^[16].

2.3.3. Persoonlijke beleidsopvattingen in de openbaar te maken documenten

Bij de beoordeling van de openbaar te maken documenten dient u toepassing te geven aan de absolute en relatieve uitzonderingsgronden die zijn genoemd in hoofdstuk 5 Woo. Met betrekking tot artikel 5.2 Woo vestig ik er uw aandacht op dat in het tweede lid is bepaald dat u over persoonlijke beleidsopvattingen informatie kunt verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm, als u dat met het oog op een goede en democratische bestuursvoering wenselijk acht. Het is mijn stellige overtuiging dat u deze bepaling behoort toe te passen, nu het hier gaat om:

- informatie over de melding van een mogelijke bestuurlijke misstand;
- die niet aan individuele functionarissen is gerelateerd, waardoor er geen bijzondere noodzaak is om in een onderzoeksfase personele belangen te beschermen;
- maar die wel betrekking heeft op een langdurige bestuurlijke praktijk; en
- die gedurende langere tijd ter beoordeling heeft voorgelegen, waardoor er voor u gelegenheid was u te oriënteren.

3. TOT SLOT

Uiteraard blijf ik bereid u desgevraagd nadere informatie te geven, bijvoorbeeld over de stand van zaken in mijn onderzoek naar de mandaatproblematiek.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

EINDNOTEN

¹ https://wetten.overheid.nl/BWBR0040757/2018-03-27#Hoofdstuk2_Paragraaf2_Artikel4.

² https://wetten.overheid.nl/BWBR0021777/2025-07-16/0#Hoofdstuk2_Paragraaf2.2_Artikel16a

³ <https://www.rekenkamer.nl/publicaties/woo-besluit/2023/08/07/besluit-op-een-woo-verzoek-van-17-juli-2023-inzake-openbaarmaking-van-het-volmacht-register-van-de-algemene-rekenkamer>

⁴ Besluit privaatrechtelijke rechtshandelingen 1996. Oorspronkelijke tekst – met toelichting - in Staatsblad 1996, 24, online op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-1996-24.pdf>. Voor latere wijzigingen zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0007804/>.

⁵ Als mandaten en volmachten worden verleend aan externen (personen of instanties die niet onder het gezag van de Algemene Rekenkamer vallen) kunnen behalve natuurlijke personen ook rechtspersonen zo'n bevoegdheid krijgen.

⁶ Er is geen formele wettelijke verplichting tot het in stand houden van mandaatregisters in de zin van registers waarin uitsluitend mandaten-in-enge zin (dat wil zeggen bevoegdheden tot het nemen van besluiten namens een bestuursorgaan) worden geregistreerd. Maar de noodzaak tot het in stand houden van dergelijke registers vloeit logisch voort uit het wettelijk systeem. Bestuursorganen die er een beetje over hebben nagedacht, onderkennen dat. Zo schreef de PSG van VWS bijvoorbeeld in haar Woo-besluit van 21 juli 2023 (online via <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/woo-besluiten/2023/07/21/besluit-op-woo-verzoek-over-mandaatregister-en-volmachtregister-van-vws>):

“In zowel het Mandaatregister als het Volmachtregister zijn persoonsgegevens van ambtenaren opgenomen, namelijk hun namen en functies. In beginsel maak ik dergelijke persoonsgegevens van ambtenaren niet openbaar. Dit is alleen anders wanneer er sprake is van namen van ambtenaren die besluiten krachtens mandaat hebben ondertekend. Uit het oogpunt van controleerbaarheid van de taakuitoefening wordt in dat geval de naam van de betrokken ambtenaar wel openbaar gemaakt.

Uw verzoek houdt verband met de controleerbaarheid van mandaten en volmachten. Via het Mandaatregister en Volmachtregister is immers te controleren of een ambtenaar bevoegd is een besluit te ondertekenen dan wel bevoegd is tot het verrichten van bepaalde privaatrechtelijke rechtshandelingen namens VWS. Om die reden heb ik dan ook besloten de persoonsgegevens van de ambtenaren die in beide registers vermeld staan openbaar te maken”.

⁷ Ik had de Rekenkamer in mijn brief van 6 november 2023 al geattendeerd op de door mij uitgelokte uitspraak van de Rechtbank Den Haag van 22 september 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:18122), waarin aldus werd geconcludeerd. Ik ben – omwille van de rechtzekerheid op dit heikele punt – in hoger beroep gegaan. De uitspraak van de rechtbank werd door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bevestigd op 13 maart 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:1066). Zie NJB 2024/720 en AB 2024/105 met annotatie van P.J. Stolk, JB 2024/77 met annotatie van A. Drahmman en JIN 2024/115 met annotatie van A. Drahmman. Het interessante van deze uitspraken is niet zozeer dat werd geoordeeld dat de Woo op dit punt (ondanks andere bewoordingen) niet afwijkt van de Woo. Ze zijn

vooral interessant omdat ze door een hele reeks bestuursorganen worden gebruikt als zou het ontbreken van een verplichting in de Woo een legitimatie opleveren om de betreffende wettelijke voorschriften niet na te leven. Terwijl een bestuursorgaan met een greintje bestuurlijk fatsoen direct na een verwijzing naar ABRvS 13 maart 2014 zou moeten uiteenzetten welke maatregelen het reeds heeft genomen en voornemens is nog te zullen nemen om op de kortst mogelijke termijn de betreffende voorschriften alsnog na te leven.

⁸ Al sinds 1 oktober 2016 bepaalde artikel 15 van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) dat paragraaf 4.1.3.2 van de Awb niet van toepassing was op besluiten op grond van de Wob en op beslissing op bezwaar tegen Wob-besluiten. Deze bepaling is ongewijzigd overgenomen in de Woo (artikel 8.2). De Rekenkamer hoefde dus helemaal niet te vrezen voor een dwangsom; die zou pas in beeld komen als ik bij de rechtbank Den Haag een beroep niet-tijdig had ingediend en de rechtbank – eventueel constaterende dat nog steeds geen besluit was genomen – de Rekenkamer een termijn van twee weken had gesteld die zij vervolgens óók negeerde. Pas dan gaat een dwangsom lopen (à raison van € 100 per dag, met een maximum van 150 dagen).

⁹ Zie artikel 47 Handelsregisterwet 2007 jo. artikel 1, onder 4^o, Wet op de economische delicten.

¹⁰ Staatssecretaris Van Gennip (Economische Zaken) zegde op 7 oktober 2007 al in haar eerste termijn bij de TK-behandeling van wetsvoorstel 30656 toe “dat ik in overleg met het ministerie van Financiën en dat van Justitie zal bewerkstelligen dat de registers die op basis van de Comptabiliteitswet 2001 aangeven wie namens de overheid privaatrechtelijke rechtshandelingen mag verrichten – dat zijn de volmachtregisters – met het Handelsregister worden geïntegreerd” (Handelingen II, 2006/07, nr. 40, p. 2408).

¹¹ Dat betrof:

- Besluit EZK van 21 september 2022 op Woo-verzoek over integratie van ‘s Rijks volmachtregisters in het Handelsregister, online op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/woo-besluiten/2022/09/21/besluit-woo-verzoek-over-integratie-van-rijks-volmachtregisters-in-het-handelsregister>. Hierbij werden enkele documenten openbaar gemaakt. Daaruit bleek niet dat er door ambtelijk EZ sinds februari 2007 ook maar één stap was gezet om de toezegging van de staatssecretaris uit te voeren. Ook was geen enkel document gevonden, waaruit bleek dat de Tweede Kamer was geïnformeerd over de wijze van uitvoering van de toezegging of het feitelijk nalaten van die uitvoering. Daarom heb ik zelf ook nog getracht na te gaan of de Kamer is geïnformeerd over het niet uitvoeren van de toezegging van Staatssecretaris Van Gennip. Intensief speurwerk in de Kamerstukken leverde niets op. Omdat de Tweede Kamer in die tijd nog geen eigen toezeggingenregister bijhield, kon ook daar geen informatie aan worden ontleend. Ik heb daarom ook nog gekeken naar de toezeggingenbijlage in de toelichting op de EZ-begroting 2008 (Kamerstukken II 2007/08, 31200 – XIII, nr. 2, p. 159), maar ook daar wordt de toezegging niet vermeld. Conclusie, in samenhang met het Woo-besluit van 21 september 2022: de toezegging van de staatssecretaris is door de verantwoordelijke EZ-ambtenaren vakkundig weggemoffeld.
- Besluit EZK van 10 november 2023 op Woo-verzoek over niet-naleving artikel 16a Handelsregisterwet, online op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/woo-besluiten/2023/11/10/besluit-op-woo-verzoek-over-niet-naleving-artikel-16a-handelsregisterwet>

Dit besluit leverde geen enkel nieuw document op, zodat – in samenhang met de uiterst gedetailleerde vraagstelling in het voorafgaande Woo-verzoek van 30 mei 2023; voor bronvermelding: zie hierna - buiten twijfel kwam te staan dat EZ niet alleen had nagelaten uitvoering te geven aan de toezegging van Staatssecretaris Van Gennip, maar zelfs geen voorlichtingscampagne had gevoerd of andere activiteiten had ondernomen om alle publiekrechtelijke rechtspersonen te wijzen op hun nieuwe wettelijke verplichting tot het in het handelsregister inschrijven van verleende volmachten.

Het zojuist genoemde Woo-verzoek van 30 mei 2023 staat online en wel als document 1 van de documentenbundel behorende bij het Woo-besluit van EZK van 13 maart 2024, online op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/woo-besluiten/2024/03/13/besluit-op-woo-verzoek-over-niet-naleving-artikel-16a-handelsregisterwet>. De gedetailleerde vraagstelling is te vinden in paragraaf 8 van het verzoek.

¹² Zie de brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 12 februari 2007 (Kamerstukken II, 2006/07, 30656, nr. 20).

¹³ Kamerstukken II, 2006/07, 30656, nr.22: amendement van de leden J.J. van Dijk en Smeets ter vervanging van dat onder nr. 16.

¹⁴ Wie meent dat publiekrechtelijke rechtspersonen in het handelsregister alleen zouden hoeven vermelden aan welke *functies* zij bepaalde volmachten hebben verbonden, doet er goed aan toch eens na te zoeken hoeveel persoonsinformatie moet worden aangeleverd. Zie artikel 16a Handelsregisterwet 2007 in samenhang met (in volgorde) artikel 14 Handelsregisterbesluit 2008 jo. artikel 1, eerste lid, onder f, onder 1°, Handelsregisterbesluit 2008 jo. artikel 10, tweede lid, Handelsregisterwet 2007. En hoewel het uitgangspunt in artikel 21, eerste lid, Handelsregisterwet 2007 is dat de in artikel 16a, eerste lid, Handelsregisterwet 2007 bedoelde gegevens door een ieder kunnen worden ingezien, zijn er wel enige beperkingen. Zo kunnen blijkens artikel 21, tweede lid, Handelsregisterwet 2007 handtekeningen niet elektronisch worden ingezien en bepaalt artikel 51, eerste lid, Handelsregisterbesluit 2008 dat het adres van een natuurlijk persoon niet kan worden ingezien.

¹⁵ Zie <https://www.rekenkamer.nl/publicaties/woo-besluit/2023/08/07/besluit-op-een-woo-verzoek-van-17-juli-2023-inzake-openbaarmaking-van-het-volmacht-register-van-de-algemene-rekenkamer>.

¹⁶ Zoals bekend treedt artikel 3.3 Woo gefaseerd in werking. De zeventien in dit artikel genoemde informatiecategorieën zijn daartoe onderverdeeld in vier tranches; zie ter zake bijlage 1 (indicatieve verdeling in tranches en planning per informatiecategorie - art. 3.3 Woo) bij de brief van de Staatssecretaris van BZK van 25 juni 2024 (Kamerstukken II 2023/24, 32802, nr. 95). Per 1 november 2024 ging de eerste tranche in werking. Aanvankelijk was de bedoeling dat per 1 juli 2025 de tweede tranche in werking zou treden. Omdat diverse mede-overheden daar wat moeite mee hebben, heeft de Minister van BZK besloten dat in elk geval rijksorganisaties “vooruitlopend op de formele inwerkingtreding van de tweede tranche” vanaf 1 juli 2025 gefaseerd informatie uit deze tranche vindbaar en onderzoekbaar gaan maken via de generieke Woo-voorziening.



Online inzage uittreksel - Algemene Rekenkamer - 82940649

KVK-nummer 82940649

De onderneming / organisatie wil niet dat haar adresgegevens worden gebruikt voor ongevraagde postreclame en verkoop aan de deur.

Rechtspersoon

RSIN	815051232
Rechtsvorm	Publiekrechtelijke Rechtspersoon: De Staat (Zelfstandig onderdeel)
Naam	Algemene Rekenkamer
Bezoekadres	Lange Voorhout 8, 2514ED 's-Gravenhage
Postadres	Postbus 20015, 2500EA 's-Gravenhage
Internetadres	www.rekenkamer.nl
E-mailadres	voorlichting@rekenkamer.nl
Eerste inschrijving handelsregister	01-06-2021
Activiteiten	SBI-code: 8411 - Algemeen overheidsbestuur Grondwettelijke taak, het onderzoeken van de ontvangsten en uitgaven van de Rijksoverheid.

Gegevens zijn vervaardigd op 2025-08-20 om 21:49 uur.